

INFORMACIJE

INFORMOJ

Leto / jaro 21, št. / n-ro 2

maj / majo 2016

Uvodnik

Frontartikolo

Združenje za esperanto je 6. maja dopoldne poslalo obvestilo slovenskim medijem z naslednjo vsebino:

»Spoštovani! V soboto 7. maja bo na Lisci v Tončkovem domu srečanje esperantistov Slovenije, kjer pričakujejo okrog 40 udeležencev. Poleg srečanja bo Izvršni odbor Združenja za esperanto Slovenije obravnaval predlog Zavodu za šolstvo RS za uvedbo esperanta kot izbirnega predmeta ter pobudo Evropski esperantski zvezi za sprejem deklaracije o esperantu kot drugem jeziku za državljane držav Evropske unije.«

Prejemniki najave dogodka so bili STA (desk in kultura), Delo (dopisi in kultura), Ljubljanski dnevnik (info), Večer (kultura) ter RTV Slovenija (dir.ras in tvdesk). In potem - nič! Ali ste morda vi opazili kakšno objavo? **IO ZES**

Iz dejavnosti ZES

El la agado de SIEL

Skupščina ZES 2016

Ker bo zapisnik skupščine ZES objavljen v celoti in s prilogami šele sredi maja v naslednji številki biltena *Informacije / Informoj*, sem sestavil ta zapis v želji, da ne pozabimo nekaj vtisov in poudarkov s te redne letne in hkrati volilne skupščine Združenja za esperanto Slovenije. Bila je v soboto, 19. marca 2016 kot običajno na Štefanovi 11 v Ljubljani. Krajši novici s sliko o tej skupščini ZES sta objavljeni tudi na spletišču EDM in na njihovi fb-strani.

Ob napovedani uri se nas je zbralo 16 in smo bili že takoj sklepčni. Prisotni so bili tudi predstavniki vseh treh esperantskih društev, ki so kolektivni člani ZES. Za delovnega predsednika smo izbrali Maria Vetriha, ki je imel kar težko nalogo, ker vsi sklepi niso bili predlagani z gradivom, ki je bilo razdeljeno šele ob prihodu na zasedanje. Da ne bi bilo težav s prebiranjem gradiv, so jih pripravljavci bolj obširno obrazložili na sami skupščini. Pripomniti velja, da smo imeli malo več časa na razpolago tudi zato, ker skupščina EDL tokrat ni bila sklicana za isti dan ob zgodnejši uri, ampak že za nekaj dni prej.

Poročila o delu Združenja, o finančnem stanju in o nadzoru so minila rutinsko brez posebnosti, le pri poročilu o delu je bilo poudarjeno, da so poročila o delu društev sestavni del aktivnosti Združenja in jih je treba priložiti tudi k zapisniku skupščine ZES. Ob predlogu razrešnice organom je prišlo do pomisleka, da ni zagotovljeno nasledstvo na ključni poziciji predsednika organizacije. Vendar je bila razrešnica soglasno izglasovana.

Kdor je prišel malo prej, je imel več časa za ogled gradiva. (Foto M.D.)

Volitve organov ZES za naslednje dveletno obdobje so bile za vse prisotne težek zalogaj. Presenetljivo odkrito in strpno so bili podani, tudi odklonjeni in na koncu usklajeni vsi predlogi. Rezultat občutljive in pomembne točke dnevnega reda pa je bila soglasna izvolitev vseh organov. Večina sestave je sicer enaka kot v prejšnjem razdobju, a novi predsednik ZES in predsednik Izvršnega odbora je Janez Zadravec, na njegovo prejšnje mesto predsednika Nadzornega odbora pa je bil izbran predsednik ZES v zadnjih treh mandatih Janez Jug. Za tajnika IO ZES je bil izbran Anton Mihelič (doslej tajnik nekaj mandatov ni bil določen), na mesto nadomestnega člana NO pa je bil izbran Milan Škrlič (dosedanji član Rajko Rajlić je preminil). Za predstavnika Slovenije v UEA (*komitatano A*) za obdobje 2016-2018 je bil izvoljen Janez Jug.

Izvolitev novih/starih organov ZES si seveda zasluži komentar. Janez Jug je, podobno kot sedaj Janez Zadravec, sprejel funkcijo predsednika ZES pod pritiskom nujnosti, zavedajoč se, da Združenje rabi čelno osebo in da je za to funkcijo treba žrtvovati ogromno energije in časa. V preteklih šestih letih je bilo pod njegovim vodstvom opravljeno marsikaj, pa tudi marsikaj ni bilo opravljeno, čeprav je bilo zelo potrebno. Zgodovino teh let najde vsakdo v veliki meri

objektivno objavljeno v biltenu ZES. Posebej velja spomniti na prenovo statuta ZES, oživitev ED Ljubljana, izboljšanje sodelovanja z društvi v Sloveniji in zamejstvu, včlanitev v EEU, založniško dejavnost itd. Veliko pa je tudi nepostorjenega, od česar so najbolj boleči status v javnem interesu, vključevanje potencialnih individualnih članov, strokovna knjižnica, torzo spletišča *esperanto.si* itd. To razmišljanje je tudi opomnik za novo izvoljene organe, ki imajo po mojem mnenju solidno izhodišče za napredovanje na višje ravni. Pomembno je tudi opozoriti na napredek dejavnosti tako v ŽED kot EDL in zlasti EDM. Splošni vtis o esperantskem gibanju v Sloveniji je kar zadovoljiv, le če nam ne bo zmanjkalo sape. Janezu Jugu pa ne le razrešnica za preteklo delo, tudi iskrena zahvala in dobre želje za čimbolj trdno zdravje in pripravljenost za sodelovanje. Saj je eden mlajših med nami! No, pa se povrnimo še malo k skupščini ZES.

Program dela je pripravil Janez Jug. (Foto M.D.)

Predstavljen je bil še program dela ZES za obdobje do naslednje redne skupščine. Program je pripravilo prejšnje vodstvo ZES in je v veliki meri seznam želja, ki ga ne bo mogoče v celoti izvesti, ker ni dovolj prostovoljcev in/ali denarja za izvedbo. Novi IO ZES bo moral ta program prilagoditi realnim možnostim glede na prioritete.

Pozornost ni popustila do zadnje točke dnevnega reda. (Foto M.D.)

Finančni načrt za poslovno leto 2016 kaže podobno sliko kot preteklo leto ter navezavo na program dela: majhne prihodke in majhne, zelo skrbno dozirane stroške ter manjšo izgubo, ki ni nevarna. Ugotovljeno je bilo, da bo treba najti nove vire sredstev (dotacije, sponzorje), če želimo povečati aktivnosti Združenja in včlanjenih organizacij. Vse to pa temelji na prostovoljnem delu oseb – članov in podpornikov esperantskega gibanja.

Pod razno je skupščina obravnavala pobudo za redno in organizirano predlaganje zaslužnih esperantistov za razna zunanja in interna priznanja. Mnenja o pobudi so bila deljena, prevladal pa je napotek, da naj IO razdela in skupščini predloži ali potrebne dopolnitve statuta ali pa razširitve poslovnika IO.

V neformalnem pogovoru po skupščini smo se spomnili tudi dveh umrlih članov v letu 2015. O Sonji Sardoč, ki nas je zapustila tik pred koncem leta, je krajši nekrolog objavljen v zadnji številki našega biltena. Do zadnjega je bila v stiku z nami. Rajka Rajlića, esperantista iz železničarskih vrst, ki je bil nadomestni član NO ZES tudi še v preteklem mandatu, smo že dalj časa pogrešali. Od sosedov v Peričevi ulici v Ljubljani smo izvedeli, da je odšel v dom za starejše občane, ker je potreboval oskrbo. Z obiskom tam smo žal zamudili. Tudi njega bomo ohranili v lepem spominu.

Sicer pa so se pogovori sukali o bližnjih aktivnostih iz programa dela. Da ne grem v podrobnosti, naj omenim le pobudo Vinka Zalezine, da se nekje maja dobimo rekreativno in delovno na Lisci. Poleg redke možnosti za fizično sejo IO ZES bi lahko tudi opravili razpravo širšega kroga članov o načinu dela in posameznih projektih. Seznanili bi se tudi z zgodovinsko povezavo esperanta in Lisce, o tem pa več Vinko na kraju samem. **O.K.**

Zapisnik

redne letne skupščine ZES, ki je bila 19. marca 2016 v Ljubljani, Štefanova 11.

Prisotni: Melita Cimerman (EDM), Meta Duhovnik (EDL), Janez Jug (EDL), Davorin Jurač (EDM), Karel Kovač (ŽED), Mira Lipičar, Tomaž Longyka (EDL), Nika Rožej (EDL), Ostož Kristan, Anton Mihelič, Reneja Mihelič, Milan Škrli, Simon Urh, Mario Vetrih (EDM), Ana Ferrer Zadravec, Janez Zadravec (EDL), Vinko Zalezina.

Opravičili so se: Anka Vozlič.

Dnevni red:

1. Ugotovitev sklepčnosti
2. Izvolitev organov skupščine (delovnega predsedstva, zapisnikarja in dveh overiteljev zapisnika)

3. Poročilo o delu, finančno poročilo in poročilo Nadzornega odbora, razprava o poročilih in sprejem razrešnice organom ZES
4. Volitve organov ZES za obdobje 2016–2018 in predstavnika v Odboru UEA
5. Program dela in finančni načrt za leto 2016
6. Razno

K 1. točki: Ob 10.30 je predsednik ZES Janez Jug pozdravil prisotne ter ugotovil sklepčnost in predlagal delovno predsedstvo skupščine v zasedbi: Mario Vetrh – predsednik, Simon Urh – zapisnikar ter Tomaž Longyka in Ana Ferrer Zadravec – overiteljica zapisnika.

K 2. točki: Predlagano predsedstvo skupščine je bilo soglasno izvoljeno in skupščino je naprej vodil Mario Vetrh.

K 3. točki: Pisno poročilo o delu društva v letu 2015 in poročilo o finančnem poslovanju za leto 2015 sta bili v pisni obliki priloženi vabilom. Poročilo Nadzornega odbora je podal Janez Zadravec in posebej pohvalil vestno vodenje financ in se zanj zahvalil Ostoju Kristanu. Vsa tri poročila so priloga k temu zapisniku. Občni zbor je po razpravi o poročilih sprejel naslednje sklepe:

Sklep 3.1: Skupščina soglasno sprejema Poročilo o delu ZES v letu 2015.

Sklep 3.2: Skupščina soglasno sprejema finančno poročilo za leto 2015.

Sklep 3.3: Skupščina sprejema poročilo Nadzornega odbora.

Sklep 3.4: Skupščina daje organom ZES razrešnico za preteklo obdobje.

K 4. točki: Predsednik J. Jug je pojasnil predlog organov za obdobje 2016-2018 in predlagal nekatere spremembe. Po razpravi je skupščina soglasno izvolila organe ZES za mandatno obdobje 2016-2018:

Izvršni odbor: Janez Zadravec (predsednik), Ostoj Kristan (podpredsednik), Anton Mihelič – tajnik, Mario Vetrh, Ana Ferrer Zadravec, Tomaž Longyka, in Nika Rožej.

Nadzorni odbor: Člani: Janez Jug (predsednik), Anka Vozlič, Vinko Zalezina; namestniki: Edi Zanut, Milan Škrj, Zdenka Rojc.

Častno razsodišče: Svobodan Zlatnar (predsednik), Mira Lipičar, Jernej Lindič.

Predstavnika v Odboru UEA za obdobje 2016 – 2018 ostane Janez Jug.

K 5. točki:

Sklep 5.1: Skupščina sprejema dopolnjeni programa dela za leto 2016. Ta program je priloga k temu zapisniku.

K 6. točki: Skupščina je razpravljala o delovanju ZES v EEU. G. Mihelič je prosil za pojasnila, ki sta mu jih posredovala Janez Jug in Tomaž Longyka. Tomaž Longyka bo svetovalec Antonu Miheliču pri delu predstavnika ZES v EEU. Izvršilni odbor ZES uredi vse konkretne podrobnosti z EEU do konca aprila in dopolni osnutek Deklaracije o jeziku.

Sklep 6.1: Predstavnika ZES v EEU je Anton Mihelič, njegov namestnik pa Tomaž Longyka.

Sklep 6.2: ZES predlaga Evropski esperantski uniji, da na letošnjem kongresu sprejme deklaracijo o jeziku na podlagi osnutka Deklaracije pri la lingvo. Izvršni odbor ZES do konca aprila osnutek dopolni in pošlje EEU. Osnutek deklaracije je priloga zapisnika.

Sklep 6.3: IO pripravi osnutek pravilnika za podelitev priznanj. Pri svojem delu spremlja tudi podelitve priznanj na nivoju občin. Zadolžitev za to prevzame Anton Mihelič, pomaga tudi Janez Jug.

Mario Vetrh je opozoril na Teden vseživljenjskega učenja (organizira ga Andragoški center Slovenije) in teden ljubiteljske kulture. Ker bi bilo tudi nam v interesu sodelovati v teh tednih, je potrebno prijaviti dogodek. Sam bo prispeval propagandni material.

Skupščina se je končala ob 13:18.

Delovni predsednik:	Zapisnikar:	Overiteljica:
Mario Vetrh	Simon Urh	Ana Ferrer Zadravec
		Tomaž Longyka

Priloge:

1. Poročilo o delu v letu 2015
2. Finančno poročilo za leto 2015
3. Poročilo nadzornega odbora za leto 2015
4. Program dela za leto 2016
5. Osnutek deklaracije Deklaracije pri la lingvo

Poročilo o delu v letu 2015

Organizacijske zadeve

Redna letna skupščina je bila 14. marca.

Seje izvršnega odbora: seja 3. marca nesklepčna.

Dopisni seji: 1. od 4. do 5. marca, 2. od 20. oktobra do 6. novembra.

Pridobitev statusa društva v javnem interesu. Vloga ni bila oddana.

Podpora esperantskim organizacijam v Sloveniji in sodelovanje z njimi. Nekateri člani ZES so pomagali pri prireditvah.

Pridobivanje nekdanjih in novih članov ter kolektivnih članov. Skupščina je sprejela kolektivna člana: ED Maribor in ŽED Maribor.

Izvajanje administrativnih nalog (poročila, računovodstvo, davčna prijava, evidence, arhiviranje, urejanje arhiva). Računovodstvo je vodil O. Kristan.

Ureditev in preselitev strokovne knjižnice. T. Longyka je gradivo pripravil za popis.

Obveščanje

Izdajanje biltena *Informacije / Informoj*. Izdali smo štiri številke v tiskani in elektronski obliki v skupnem obsegu 56 strani. Uredil jih je O. Kristan, T. Longyka pa lektoriral. Za obe izdaji smo pridobili številko ISSN. Vzdrževanje spletišča www.esperanto.si. Spletišče je urejal Janez Jug in objavil 15 novic v slovenščini in 10 v esperantu.

Popravljanje in dopolnjevanje vsebin o esperantu v slovenski wikipediji in vsebin o Sloveniji v esperantski wikipediji. J. Jug je dopolnil 2 članka v esperantski in 2 v slovenski Wikipediji.

Priprava informativnega gradiva o esperantu v elektronski in tiskani obliki. Izdali zloženko z osnovnimi podatki o esperantu v Sloveniji (2000 izv.) in ponatisnili Praški manifest (1000 izv.).

Obveščanje članov po elektronski in klasični pošti. Po elektronski pošti so bile razposlane z okrožnicami 4 številke biltena *Informacije / Informoj*, vabila in druga obvestila na 32 naslovov (tudi esperantistov, ki niso člani ZES). S klasično pošto je bilo obveščanih 24 članov in članic.

Na Facebooku je od oktobra 2015 skupnost Esperanto Slovenija, ki jo je ustanovil Peter Grbec.

Trije člani so 30. maja v Subotici opravili izpit KER iz esperanta.

V nedeljo 26. julija - ob dnevu esperanta – sta na jutranjem prvem programu Radia Slovenija sodelovala J. Jug in V. Klopčič.

Ob evropskem dnevu jezikov so 25. septembra na Valu 202 v oddaji Izvidnica "Jeziki sveta" predstavili tudi esperanto. Na vprašanja je odgovarjal J. Jug.

Pouk esperanta

Vzdrževanje slovenščine na spletišču lenu.net.

Najnujnejše prevode v slovenščino je opravil J. Jug.

Sodelovanje s kolektivnimi člani pri razvijanju strategij in organiziranju poučevanja esperanta.

Na OŠ Antona Ukmarja je Peter Grbec vodil tečaj esperanta kot interesno dejavnost.

Novembra poslali OŠ Antona Ukmarja dopis o začetku postopka za uvrstitev mednarodnega jezika esperanta

med obvezne izbirne predmete v tretjem triletju osnovne šole.

Raziskovanje

Raziskovanje zgodovine esperanta v Sloveniji in predstavitev najdb. Janez Zadavec je pripravil prispevke za *Informacije*.

Proučevanje jezikovne politike. J. Zadavec je poslal Dnevniku pismo, ki je bilo objavljeno 17. oktobra.

Priprava elektronske izdaje esperantsko-slovenskega in slovensko-esperantskega slovarja. EDL je pripravljeno financirati digitalizacijo in objavo na spletišču Termania.

Založništvo in prodaja knjig

Prodaja knjig. Seznam knjig na zalogi objavljen v 2. številki biltena.

Priprava na izdajo knjige za otroke. Samo začetni pogovori o možnostih.

Proučitev možnosti za izdajo prevoda Jurija Kozjaka. Zaradi mednarodnih razmer izdaja ni primerna.

Prireditve

Noč knjige (april).

Teden vseživljenjskega učenja (maj). Nika Rožej je 19. maja na OŠ Simona Jenka v Kranju učencem predstavila esperanto.

Mednarodno srečanja esperantistov v počastitev Dneva esperanta je bilo 25. julija v Brežicah. Uspešno ga je organiziral Klub esperantistov Posavja. Udeležilo se ga je 55 esperantistov iz Slovenije in Hrvaške ter eden iz Bosne in Hercegovine.

Na Bogračfestu 29. avgusta v Lendavi je sodelovala mednarodna ekipa ŽED Maribor s podporo nekaterih članov ZES.

Srečanja na tromeji na Peči 13. septembra se je udeležilo 6 članov EDL in ZES.

Evropski dan jezikov 26. septembra. Predstavniki EDL in Tržaškega esperantskega združenja so predstavljali esperanto na celodnevem Sejmu jezikov v Kopru. V začetku oktobra sta Anka Vozlič in Simon Urh predstavila esperanto na OŠ Sava Kladnika v Sevnici in na OŠ Boštanj.

Člani ZES in EDL so se udeležili predstavitve učbenika esperanta Simone Klemenčič 21. oktobra v knjigarni Azil v Ljubljani.

Klub esperantistov Posavja in Društvo Pleteršnikova domačija sta priredila Druženje z esperantom na Pleteršnikovi domačiji 22. oktobra.

Proslava ob Zamenhofovem dnevu je bila v Ljubljani 5., v Mariboru pa 12. decembra.

Mednarodno sodelovanje

Sodelovanje z UEA in EEU. UEA plačali članarino. Sodelovanje z esperantskimi organizacijami sosednjih držav. ETD Ljubljana je sodelovalo s Tržaškim esperantskim združenjem na Sejmu jezikov v Kopru. Udeležba na kongresih, srečanjih itd. Konference Alpe-Jadran v Opatiji na Hrvaškem od 9. do 11. 10. se je udeležilo 8 članov.

Predsednik mag. Janez Jug

Finančno poročilo za leto 2015**Računovodske usmeritve**

Združenje za esperanto Slovenije (v nadaljevanju: ZES) izpolnjuje vse tri zakonske pogoje (Zdru-1, 26. člen) za enostavno knjigovodstvo, vendar se je odločilo za prilagojeno dvostavno knjigovodstvo zaradi večje preglednosti in lažje kontrole pravilnosti knjiženja. Uporabljeni so usmeritve in navodila SRS 33. ZES uporablja prilagojen kontni načrt na podlagi Enotnega kontnega načrta in ponazoritev, ZRFRS, Ljubljana januar 2013. Novi kontni načrt je sprejel IO ZES na seji dne 29. 8. 2013 in velja za poslovne dogodke od 1. 1. 2013 dalje.

ZES ni zavezan k reviziji računovodskih izkazov (Zdru-1, 27. člen). Prav tako ZES ni zavezanec za DDV zaradi majhnega obsega prometa. V letu 2015 ZES ni ustvaril dobička iz pridobitnih dejavnosti.

Premoženje ZES sestavljajo denarna sredstva v blagajni, računu pri Svetovni esperantski zvezi (UEA) in na transakcijskem računu pri NLB ter zaloga strokovnih knjig (35 naslovov). Knjige v zalogi se vodijo po stroškovni oz. ocenjeni vrednosti, ki ni višja od njihove iztržljive vrednosti. Prodajna cena knjig pa se prilagaja povpraševanju oziroma konkurenci. Vsaka postavka zaloga ima svoj evidenčni list za materialno knjigovodstvo.

Prihodki ZES izvirajo iz članarine, prispevkov in donacij fizičnih oseb ter prodaje zaloga knjig.

Članarine individualnih članov niso obravnavane kot terjatve, ampak kot prilivi ob plačilu.

ZES nima zaposlenih ali honorarnih sodelavcev. Vse delo v ZES se opravlja na prostovoljni osnovi.

Pomembnejši dogodki

V primerjavi s predhodnim obdobjem ni bilo temeljnih sprememb pri računovodskem evidentiranju in računovodskem poročanju.

Zaradi zmanjšanja stroškov poslovnega računa smo na osnovi sklepa IO ZES ob koncu leta prenesli poslovni račun iz NLB na DHL.

Evidentiranje članstva je pomembno tudi zaradi prihodkov iz članarine. Poleg treh kolektivnih članov

(skupaj 10 zastopnikov) ima ZES 20 individualnih članov glede na aktivnost in vplačane članarine za leta 2013 do 2015 (predpostavka o članstvu na podlagi plačane članarine v zadnjih treh letih), evidentiranih je še 30 do 40 neaktivnih esperantistov in somišljenikov izven vplivnih območij obstoječih članskih esperantskih organizacij.

Izkaz poslovnega izida

Celotni odhodki so v primerjavi s predhodnim letom bistveno večji predvsem zaradi stroškov propagandne zgibanke in nove obveznosti za članarino v Evropski esperantski zvezi EEU. Večje postavke odhodkov so še poštne, stroški poslovnega računa in članarina v Svetovni esperantski zvezi UEA.

Celotni prihodki so bili v letu 2015 v primerjavi s predhodnim letom znatno večji zaradi donacije fizične osebe in prispevka EDL, s čimer so bili kompenzirani povečani odhodki, navedeni v prejšnjem odstavku. Glavni redni viri prihodkov so članarine in prispevki individualnih in kolektivnih članov ter prodaja knjig iz zaloga.

Združenje za esperanto Slovenije je imelo v obdobju od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015 presežek odhodkov nad prihodki v višini 34,20 EUR. Ustvarjena izguba je majhna in ne ogroža likvidnosti niti finančnega položaja društva. Izgubo se pokrije v breme društvenega sklada.

Bilanca stanja

Sredstva ZES na dan 31.12.2015 sestavljajo denarna sredstva v blagajni, na računu pri UEA in na transakcijskem računu v višini 1.507,73 EUR, zaloga knjig v vrednosti 3.390,10 EUR. Kratkoročna obveznost v višini 8,76 EUR je bila poravnana po novem letu v roku zapadlosti.

Društveni sklad je znašal 4.897,83 EUR.

Ljubljana, 19. februarja 2016 mag. Ostož Kristan

Program dela za 2016**Organizacijske zadeve**

Redna letna skupščina (marec)(IO).

Seje Izvršnega odbora (IO).

Pridobitev statusa društva v javnem interesu.

(predsednik, Zadravec)

Pridobivanje nekdanjih in novih članov ter kolektivnih članov (člani).

Pridobivanje sponzorjev (IO)

Ustanavljanje sekcij ali društev (Obala, Posavje, Koroška itd.)(IO)

Izvajanje administrativnih nalog (poročila, računovodstvo, davčna prijava, evidence, arhiviranje, urejanje arhiva).

Urejanje evidenc članstva ter animiranje in pridobivanje nekdanjih in novih članov (EDL, EDM, ŽED, ZES)
Ureditev strokovne knjižnice (IO).

Urejanje arhivov esperantskih organizacij (EDL, EDM, ŽED, ZES)

Obveščanje

Izdajanje biltena *Informacije / Informoj* (4 številke) (Kristan, Longyka).

Vzdrževanje spletišča www.esperanto.si. (Jug, Grbec)
Urejanje vsebin o esperantu v slovenski Wikipediji in vsebin o Sloveniji v esperantski Wikipediji (zagotoviti poverjenika).

Priprava informativnega gradiva o esperantu v elektronski in tiskani obliki (IO).

Obveščanje članov po elektronski in klasični pošti (IO).

Objavljanje člankov o esperantu in jezikovni enakopravnosti v javnih glasilih (člani).

Predstavitve esperanta na raznih prireditvah (EDL, EDM, ŽED, ZES).

Učenje in poučevanje esperanta

Vzdrževanje slovenščine na spletišču lenu.net. (?)

Sodelovanje na Duolingo (člani)

Razvijanje strategij in organiziranje poučevanja esperanta (IO).

Organiziranje začetnih tečajev esperanta (knjižnice, šole, ljudske univerze ipd.) (EDL, EDM, ŽED, ZES).

Jezikovni večeri z vnaprej pripravljenim programom (EDL, EDM, ŽED).

Učni načrt za esperanto kot izbirni predmet na OŠ (strokovna komisija ZES)

Raziskovanje

Raziskovanje zgodovine esperanta v Sloveniji in predstavitev najdb. (Zadravec)

Proučevanje jezikovne politike (člani).

Priprava elektronske izdaje esperantsko-slovenskega in slovensko-esperantskega slovarja.

Založništvo in prodaja knjig

Prodaja knjig (Kristan).

Priprava na izdajo knjige za otroke (IO).

Sodelovanje z MK pri prevodih otroških slikanic ali stripov v esperanto (IO)

Izdaja prevoda slovenske leposlovne knjige v esperanto (IO)

Izdaja spletnega slovensko – esperantskega slovarja Mice Petrič (Jug, EDL)

Prireditve

Noč knjige (april).

Teden vseživljenjskega učenja (maj).

Mednarodno srečanja esperantistov v počastitev Dneva esperanta (26. julija).

Bogračfest v Lendavi 27. avgusta (ŽED)

Predstavitve esperanta ob evropskem dnevu jezikov 26. septembra na osnovnih šolah (EDL, EDM, ŽED, ZES)
Proslava ob Zamenhofovem dnevu (december). (IO)

Sodelovanje s sorodnimi organizacijami

Sodelovanje z drugimi organizacijami s podobnimi cilji v Sloveniji (Društvo klasikov itd.) (EDL, EDM, ŽED, ZES).
Sodelovanje s četrtno skupnostjo Ljubljana Center (IO ZES).

Mednarodno sodelovanje

Sodelovanje z UEA in EEU.

Sodelovanje z esperantskimi organizacijami sosednjih držav (EDL, EDM, ŽED).

Udeležba na kongresih, srečanjih itd. (člani)

Udeležba naših delegatov na esperantskih srečanjih doma in v tujini (kongres UEA v Nitri, konferenca Alpe - Jadran, Karstaj tagoj, mednarodno srečanje ob dnevu esperanta in obiski društvenih dogodkov) (IO ZES in delegati).

Predstavitve za Društvo klasikov

Društvo klasikov (*Societas eruditorum in classicis*) s sedežem na OŠ Prežihov Voranc Ljubljana (bivša Klasična gimnazija) goji več kot 450-letno tradicijo humanističnega izobraževanja na območju sedanje Slovenije in slovenskega narodnostnega prostora. Društvo ima nekaj čez 200 članov, ki imajo klasično izobrazbo (vsaj 4 leta latinščine) in si prizadevajo za ohranitev poučevanja in proučevanja klasičnih jezikov latinščine in grščine ter z njimi povezane kulturne dediščine.

Združenje za esperanto Slovenije (ZES) je navezalo osebne stike z Društvom klasikov v začetku leta 2016, saj je nekaj aktivnih esperantistov tudi članov Društva klasikov, precej članov Društva klasikov pa je bilo v preteklosti aktivnih v esperantskem gibanju ali pa se je esperanta učilo. Vodstvi obeh organizacij imata interes za tesnejše sodelovanje zaradi podobnih ciljev in problematike.

Kot prvo priložnost uresničitve sodelovanja smo v sklopu rednih mesečnih predavanj Društva klasikov organizirali in 7. aprila izvedli predavanje z naslovom *Mednarodni jezik esperanto*. Pisna ali e-poštna vabila predavanja so bila poslana na okoli 280 naslovnikov klasikov in esperantistov po vsej Sloveniji. Zbralo se je 27 poslušalcev, torej približno desetina vabljenih, kar nekako ustreza dosedanjim izkušnjam glede na zgodnjo popoldansko četrtkovo uro in bivališče mnogih vabljenih izven Ljubljane.

Častitljiva dvorana Klasične gimnazije v Ljubljani (Foto M.D.)

Predavatelj Ostož Kristan je s pomočjo ZES-ove standardne Power-point predstavitve, ki je bila za to predavanje ustrezno prilagojena občinstvu, orisal družbeno ozadje, ki je privedlo do nastanka umetnega mednarodnega jezika esperanta. Poudaril je, da so se jeziki skozi vso zgodovino skoraj brez izjeme širili na konicah sulic in mečev ter da je znanje jezika oblastnikov vedno pomenilo prednost. Jezikovna neenakopravnost vedno škodi manjšim in šibkejšim narodom.

Predavatelj je tudi posebej obrazložil pomembnost in aktualnost cilja esperantskega gibanja, da naj postane esperanto vsakogar drugi jezik. Gojenje materinščine in narodove kulture bo z uresničitvijo esperanta kot drugega jezika vsakogar pridobilo na veljavi in podpori. To načelo ne škodi ostalim jezikom vključno z latinščino in grščino, ki se jih bodo naučili kot svoj tretji ali n-ti jezik tisti, ki imajo poseben interes. (raziskovanje, lingvistika, komerciala, preselitev itd.).

Predavateljev kratki sprehod skozi esperantsko slovnico in besedotvorje je pomagal utemeljiti praktičnost esperanta kot najbolj primerne kandidata za nujno potreben mednarodni jezik – sodobno lingvo franko. Zlasti klasiki, ki so vajeni analitičnega in systemskega učenja jezikov, so uvideli prednosti esperanta in genialnost njegovega tvorca Ludvika L. Zamenhofa.

Predavatelj Ostož Kristan (Foto M.D.)

V zadnjem delu predavanja so bile nakazane možnosti učenja in prakticanja esperanta v Sloveniji. Tri društva in ZES (<http://www.esperanto.si/>) nudijo občasno tečaje in druženje na svojih prireditvah. Ker pa ima zlasti za mlajše kandidate prednost učenje preko interneta, je predavatelj priporočil dve spletišči: za bolj studiozne *lernu* (<http://sl.lernu.net/>), ki vsebuje tudi slovenski prevod osnovnih besedil in začetnih tečajev, in za tiste, ki obvladajo angleščino in želijo spoznati esperanto na bolj zabaven način, *duolingo* (<https://www.duolingo.com/>).

Po krajši razpravi so si prisotni ogledali priložnostno razstavo esperantskih glasil in leposlovnih knjig, učbenikov in slovarjev, katerih avtorji so bili med predavanjem tudi omenjeni (Rakuša, Ošlak, Modrijan, Petrič itd.). Druženje po predavanju pa ni bilo namenjeno le pogovoru o pravkar slišnem, saj smo se nekateri udeleženci predavanja ponovno srečali po mnogih mesecih ali celo letih. To pa je tudi pomembna sestavina predavanj Društva klasikov. **O. K.**

Srečanje na Lisci

Pobudo za srečanje na Lisci je med letošnjo skupščino ZES dal Vinko Zalezina. Za naše razmere nenavadno hitro smo se odločili in organizirali. Pri tem je igrala odločilno vlogo tudi potreba po redni seji IO ZES s fizično prisotnostjo vseh članov Odbora. Treba je bilo najti primeren termin in ujeti lepo vreme. Glavna zasluga pa gre vsekakor vsem trem Sevnčanom: Anki, Simonu in Vinku.

V soboto 7. maja ob 9.30 smo se zbrali pri rondoju v Sevnici. Udeležba je bila nekako pričakovana glede na dosedanje slabe izkušnje, a hkrati na dokaj intenzivno obveščanje (okrožnice po elektronski pošti, fb in spletnih straneh): zbralo se nas je 28 odraslih in otrok iz Brežic, Sevnice, Maribora, Prevalj, Kranja, Ljubljane in Buj v Istri.

Razlaga pred rastiščem sviščev (foto M.D.)

V avtomobilski koloni smo se podali po malo spremenjenem načrtu najprej k cerkvi sv. Lovrenca

(722 m nad morjem), ki leži slabe tri kilometre zračne črte severozahodno od Lisce. Tam je zaščiteno rastišče Clusijevega svišča (*Gentiana clusii*), lokacija pa ima status botaničnega naravnega spomenika. Pri cerkvi smo si privoščili tudi degustacijo posladkov, ki jih je pripravila Anka Vozlič.

Nato smo se zapeljali do zahodnega vznožja Lisce in se peš podali po senčnih poteh navkreber mimo cerkvice sv. Jošta do vrha (948 m). Lisca se je kopala v dopoldanskem soncu, padalci so se spuščali na južno stran proti Sevnici in Savi. Mi pa smo se zbrali v spominski sobi v Tončkovem domu na uvodno predavanje Vinka Zalezine. Njegovo pripovedovanje nam je pričaralo široko paleto zanimivosti kraja: od starih običajev, lokalne govorice in legend preko obiskov Josipa Broza na Lisci do geoloških in astroarheoloških pojavov.

Inauguracija transparenta za stojnice (Foto R.M.)

Za kakšno uro smo se nato ločili v dve skupini. Izvršilni odbor ZES je opravil prvo redno sejo, ostali pa so se prepustili Vinkovemu vodstvu po okolici Tončkovega doma in vrha Lisce. Po kosilu smo se spet zbrali za gasilsko fotografijo in se pripravili za zadnje ogled. A glej ga zlomka, kljub zagotavljanju domačih, da bo nevihta obšla Lisco, se je kmalu vsulo izpod neba in kar ni nehala. Tako nam je načrtovani ogled cerkvice sv. Jošta padel dobesedno v vodo, odločili smo se za pot domov, saj ni bilo videti konca težkih deževnih oblakov. Ob slovesu nam je Vinko predal še zanimivo turistično gradivo sevniškega območja, da bi še bolj utrdil našo namero, da kmalu spet obiščemo te lepe kraje. **O.K.**

Seja IO ZES

Prve redne seje Izvršnega odbora ZES v novem mandatu so se udeležili vsi izvoljeni člani ter predsednik NO ZES Janez Jug in predstavnik ŽED Karlo Kovač. Sejo je vodil predsednik ZES Janez Zadravec. Večino gradiv so

člani prejeli predhodno po elektronski pošti, tako da je bilo treba le uskladiti posamezne pripombe k gradivu in sprejeti sklepe. Čeprav bi želeli udeleženci seje obširneje razpravljati o problematiki predvidenih točk dnevnega reda in tudi o novih temah, je bil čas za sejo omejen s programom srečanja na Lisci.

Sprejeti so bili naslednji važnejši sklepi:

- Zavodu RS za šolstvo in v vednost še desetim organizacijam se pošlje dopolnjen dopis s predlogom, da ZRSŠ povabi na posvetovalni sestanek, kjer bo govora o možnostih uvedbe esperanta v OŠ, predstavnika ZES skupaj s predstavniki ostalih kompetentnih organizacij, navedenih v dopisu (dopis si lahko preberete v rubriki *Komentiramo.*)
- osnutek spremnega dopisa in besedila deklaracije *Deklaro pri la lingvo* revidira Tomaž Longyka in dokument pripravi za ponovno obravnavo v IO, nato pa ga pošljemo IO EEU, v vednost pa vsem njenim članicam
- izbrana je bila različica osnutka pravilnika o priznanjih ZES, Anton Mihelič pa jo dopolni z določbami o sestavi in vsebini dela Komisije za podeljevanje priznanj ter ustrezno dopolnjen akt pripravi za sprejem na skupščini ZES.

Glede na veliko količino nerešenih zadev pri delovanju in načrtih ZES in drugih esperantskih organizacij pri nas, bo treba tako kot na Lisci izkoristiti vsako priložnost za osebne stike in posvetovanja. Nujno pa je vpletati prakso pogostih dopisnih sej za manj kompleksne odločitve organov ZES. **O.K.**

Iz dejavnosti EDL

El la agado de ESL

Predstavitve na OŠ Dravlje

Osnovna šola Dravlje v ljubljanski četrti Šiška je tipična mestna šola med visokimi stanovanjskimi bloki. Psihologinja na šoli gospa Liplin je na pobudo Nike Rožej organizirala štiri zaporedne šolske ure v dveh tretjih in dveh četrth razredih za spoznavanje otrok z esperantom. Namen predstavitve dne 23. marca 2016 je bil preveriti zanimanje otrok in pedagogov za morebitni tečaj esperanta na šoli. Izvajalca predstavitve sva bila Nika in jaz. Imela sva teden dni časa za pripravo, ki je obsegala dogovor o metodiki nastopa, predelavo standardne power-point predstavitve ZES za

konkretno šolo in publiko ter zbiranje rekvizitov za razstavo (knjige, revije, zgibanke, zastava itd.). Vse učilnice so opremljene z računalnikom in projektorjem, učencev pa je okoli 20 v vsakem razredu.

Spontano zanimanje četrtošolcev na OŠ Dravljje (Foto O.K.)

Tako mladim poslušalcem še nikoli nismo predstavljali jezika esperanta in gibanja v enem zgoščnem predavanju. Zato smo našo predstavitev, ki je bila izvirno namenjena odrasli strokovni publiko, močno poenostavili in naredili bolj poljudno, vključno z grafičnimi vložki, poslušanjem vietnamskega govorca esperanta in animacijo petja *Marko skače...* Ta predavanja so bila tudi zanimiva šola za nas. Ugotovili smo, da smo kljub relativno zahtevni snovi (tuji jeziki, slovnica, jezikovna pravičnost) dosegli polno koncentracijo in sodelovanje otrok. Vse ure so bile prekratke in smo morali ogled materialnih pripomočkov ter prosti razgovor vedno prekiniti zaradi začetka naslednje ure pouka. Tako midva kot otroci smo se odpovali minutam odmora med urami.

Grafično oblikovanje je pomembno za esperantsko mladinsko literaturo (Foto O.K.)

Kaj je te otroke najbolj zanimalo? Že med predavanji so često dvignili roke (nikoli se ne oglasijo, ampak z dvignjeno roko čakajo, da so vprašani), po koncu predavanja pa so samoiniciativno skušali brati esperantska besedila v slikanicah, iskali besede v slovarju, prosili za dodatne izvode zgibanke ZES ter spraševali, ali se dá kupiti slovarje. Kar neverjetno za 9 do 10 let stare otroke! Ko nam je v zadnjem razredu zmanjkalo zgibank, se je razredna učiteljica ponudila, da bo naredila še nekaj kopij.

ZES in ED Ljubljana nameravata izvesti še nekaj predstavitev esperanta v ljubljanski regiji. Ciljne skupine bodo različne, prvo je na vrsti članstvo Društva klasikov dne 7. aprila ob 17. uri na OŠ Prežihov Voranc v Ljubljani. V tem primeru bo šlo za drugo skrajno vrsto občinstva, saj so klasiki starejši občani z visoko izobrazbo različnih usmeritev. Vse predstavitve, zlasti na osnovnih šolah, predstavljajo preizkušanje in ustvarjanje podpore projektu ponovnega uvajanja esperanta v šolski učni sistem kot obvezni izbirni predmet. Drugi projekt, verjetno veliko lažje izvedljiv, pa je še v idejni fazi, to je seznanjanje z esperantom na ljudski univerzi in na univerzi za tretje obdobje. **O.K.**

Predstavitve na OŠ Kette in Murn

Predstavitve esperanta na Osnovni šoli Ketteja in Murna na Kodeljevem v ljubljanskih Mostah je bila spet nov izziv za naše društvo. Poslušalci so bili devetošolci, ki so že opravili nacionalni preizkus znanja in so praktično že končali osnovno šolanje. Ta torek, 10. maja 2016, so imeli tako imenovani naravoslovni dan, posvečen jeziku. V veliki svetli avli v drugem nadstropju šole je okoli 50 devetošolcev in učiteljev poslušalo tri predavanja o jezikih, najino je bilo zadnje na sporedu. Pred nama so poslušali predavatelje iz ZDA o angleškem jeziku v Ameriki in o portugalskem jeziku v Braziliji. Učenci so svoj delovni dan končali z izpolnjevanjem kar zahtevnega delovnega lista – testa o poznavanju jezikov in njihovem odnosu do jezikovnega vprašanja.

V slabi uri sva Nika Rožej in Osto Kristan predstavila esperanto s pomočjo naše standardne power-point-predstavitve. Tokrat sva slovnicična pravila esperanta obdelala bolj na hitro, več časa pa je bilo namenjenega pojasnjevanju potrebe po mednarodnem jeziku in prednosti učenja esperanta pred učenjem drugih svetovnih jezikov. V zadnjem delu sva učencem položila na srce, da v počitniškem času obišejo obe priporočeni spletišči za učenje esperanta, to sta *lernu!* in *duolingo*, ter se poskusijo v reševanju zabavnih preskusov znanja in reševanja zadanih vprašanj.

Predstavitev na OŠ Kette in Murn (Foto N.R.)

Predstavitev je bila lepo sprejeta in odgovoriti sva morala na več vprašanj. Tudi nekateri učitelji so izrazili zanimanje in presenečenje, saj je bil esperanto zanje popolna neznanka. Ker imajo na šoli podobne prireditve vsako leto, so nas povabili, da ponovno pridemo k njim. Opozorila sva jih, da bi bilo smiselno predstaviti esperanto že v nižjih razredih, tako da bi organizirali primerno obliko tečaja ali tekmovanja v znanju esperanta. **O.K.**

Esperanto za Kranj

Prizadevnost in poznavanje ljudi odpreta pot esperantu tudi v okoljih, kjer tega ne bi pričakovali. Lep primer za to trditev je kopica dogodkov za promocijo esperanta v Kranju, kjer se je ustrezno angažirala predsednica ED Ljubljana Nika Rožej. Priložnost za tak prodor je bil Teden vseživljenjskega učenja (TVU).

Ta vseslovenski festival, ki je namenjen zlasti odraslim ljudem in ga sestavlja bogata množica prireditev (glej <http://tvu.acs.si/koledar/iskanje/>), praznuje letos že 21. obletnico, doslej pa so v njem sodelovali predvsem naši kolegi iz Maribora. Letos pa so vsa tri slovenska društva sodelovala na Paradi učenja 18. maja s samostojnimi stojnicami v Kranju, Mariboru in Murski Soboti. Nacionalni koordinator TVU je Andragoški center Slovenije, območni koordinatorji pa so običajno Ljudske univerze. Letos je trajanje festivala od 13. maja pa vse do 30. junija, ožji termin pa je bil od 13. do 22. maja., ko sta bila tudi Parada učenja in Teden ljubiteljske kulture. V množico dogodkov smo se esperantisti vključili še z nekaj predstavitvami svoje dejavnosti in mednarodnega jezika esperanta.

Pristop k TVU mora biti načrtovan in odgovoren. EDL in Ljudska univerza Kranj sta že marca letos sklenila pisni sporazum o sodelovanju na treh prireditvah, ki so bile nato vključene v koledar: stojnica na Paradi učenja

na Glavnem trgu v Kranju ter dve predstavitvi v prostorih LUK 19. maja in v Medgeneracijskem centru Kranj 26. maja zvečer. Sporazum vsebuje obveznosti koordinatorja prireditev in izvajalcev, pri čemer je velik poudarek na sodelovanju pri obveščanju in promociji.

In naša izkušnja iz Kranja je odlična. Tako prireditelji kot izvajalci smo v celoti izvedli načrtovani program in še več. Parada učenja v centru mesta je bila opazen dogodek. K uspehu je prispevalo sončno vreme in velik obisk. Naša stojnica je stala nasproti cerkve, kjer se trg prelomi v ploščad pred gledališčem. Poleg stojnice, ki sva jo z Niko okrasila z esperantskima zastavama in napisoma ter napolnila z razstavo knjig in s propagandnim gradivom, smo imeli na razpolago še mizo in dve klopi za razgovor z obiskovalci. Organizatorji so nam zagotovili dostop z avtom do stojnice pred odprtjem ob 9. uri in po zaključku ob 17. uri, brezplačno parkiranje ter malico in vodo za izsušena grla. Očitno je ves Kranj vključno z mestno upravo sodeloval pri dogodku.

Stojnica EDL v Kranju (Foto O.K.)

Obiskovalci so bili večinoma starejši občani, pa tudi družine z otroki in turisti. Tako nam je ameriška turistka, ki zna poleg matere angleščine še špansko, obljubila, da bo poskusila učenje esperanta s programom Duolingo. Nabrali smo tudi nekaj elektronskih naslovov oseb, ki bi želele prejemati naše okrožnice, zlasti vabila na prireditve in morebitne tečaje jezika. Propagandno gradivo (zgibanka, Praški manifest, bilteni) je bilo zelo dobrodošlo, na zloženke sva dodatno zapisala še naslov spletišča Duolingo za tiste, ki znajo dovolj angleško. Veliko obiskovalcev je povedalo, da so se v mladosti učili esperanto, a da je nato esperanto izginil iz javnih občil in šol. Več osebam sva dala tudi navodilo, kako naročiti pri Združenju za esperanto literaturo. Popoldne se nama je pridružil še Milan Škrli. Vztrajali smo do konca, kakor tudi večina drugih izvajalcev Parade učenja.

Poleg Parade učenja so bile v maju 2016 v Kranju še štiri predstavitev esperanta. Poleg omenjenih dveh za odrasle še dve na OŠ Simon Jenko: ena za petošolce ter druga za najmlajše. Vse je izvedla Nika s pomočjo računalniških in knjižnih pripomočkov. Pripravila je slikovno gradivo, igrice ter vprašanja in odgovore za poskusno spoznavanje z esperantom. Na osnovi izkušenj s teh predstavitev bo EDL pripravil nove akcije za jesensko obdobje v okviru Evropskega dneva jezikov. **O.K.**

Iz dejavnosti KEP

El la agado de EKP

KEP kot območna sekcija ZES

Ohranjamo rubriko, posvečeno dejavnosti esperantistov iz Posavja, ker podpiramo lokalno organiziranost v neformalnih skupinah, ki nastopajo kot območne sekcije ZES ali katerih drugih kulturnih, vzgojnih, ljubiteljskih in podobnih dru-

štev. Za navezavo stikov in spremljanje dejavnosti esperantske sekcije Posavje lahko uporabite spletno stran <http://www.antonmihelic.com/> in tam navedene povezave.

Esperanto en la »hispana vespero«

Merkrede, la 20an de aprilo 2016, okazis en la urba biblioteko en Sevnica (sudorienta Slovenujo) aranĝo "hispana vespero". La aranĝo, kiun organizis Slavista societo de Posavje, estis dediĉita al la 400a datreveno de la morto de la giganto de la hispana literaturo Miguel Cervantes kaj al "La nokto de libro 2016" (de la 22a ĝis la 23a de aprilo). La okazaĵon bonege revigligis la trio de citristinoj el Muzika lernejo de Sevnica.

Hispana vespero en Sevnica (Foto A.M.)

Unu el la pecoj tre sukcesaj de la vespero estis recitado de tri poemoj de unu el la plej grandaj lirikistoj de la 20a jarcento, hispana poeto Federico Garcia Lorca. En tiu parto de la aranĝo mi unue prezentis Esperanton, kiu kiel neŭtrala lingvo rajtas esti internacia. Al la *Slavista societo* kaj al ĝia prezidanto David Križman mi dankis pro mia jam dua eblo de prezentado de kelkaj famaj tutmondaj verkistoj ankaŭ esperante. Poste mi esperante tralegis du strofojn de la poemo *Somnambula romanĉo*, la poemon *Romanĉo pri la luno, luno* kaj ankoraŭ *Poemon de kavaliro* en la slovena lingvo.

David Križman unuajn du jam menciitajn poemojn prezentis slovene, Irena Hribar *Somnambulan romanĉon* kaj *Poemon de kavaliro* prezentis ankoraŭ ankaŭ hispane. Irena estas bonega fakulino de la hispana lingvo.

Unuan de la plej granda sukceson de Lorca, la kolekton de poemoj *Romanĉero gitano* esperantigis la hispana ĵurnalisto kaj lingvisto Fernando de Diego. Ilin slovenigis Jože Udovič kaj Alojz Gradnik - slovenaj poetoj kaj tradukistoj.

Esperantisto Anton Mihelič kaj Anita Ŝiško (Foto A.M.)

La vespera atmosfero estis agrabla kaj ĉiuj prezentiĝintoj plenumis sian laboron kun escepta fervoro. Pri la aranĝo estiĝis multaj fotoj. La direktorino de la biblioteko Anita Ŝiško distribuis belajn gerberojn al ĉiuj prezentiĝintoj kaj fine okazis agrabla kuniĝado kun trinkaĵoj kaj kukoj, kiujn kontribuis la gastigantino de la vespero. **A.M.**

Prvi maj na Ŝentvidu tudi z esperantom

Lije kot iz ŝkafa. Prijatelji pohodov na Ŝentvid nad Čatežem ob Savi in redni obiskovalci tradicionalnih prvomajskih sreĉanj tu gori se ne damo. Med njimi sva tudi midva – Anton in Reneja Mihelič, člana Združenja za esperanto Slovenije.

Obiskovalci se drenjamo pod šotorom Prostovoljnega gasilskega društva Sobenja vas, ki požrtvovalno skrbijo, da ne bomo ne žejni, ne lačni.

Višek požrtvovalnosti pokažejo godbeniki in godbenice Pihalnega orkestra Kapele, ki jim ob njihovem prihodu vsi prisotni navdušeno zaploskamo. Nikakor ne gre pozabiti gospoda Galiča, ki kljub močnemu dežju, s svojimi dolgoletnimi izkušnjami in z zgledno profesionalnostjo skrbi za brezhibno ozvočenje prireditvenega prostora.

Povezovalka programa Bojana Zevnik pozdravi udeležence proslave v imenu organizatorja, PGD Sobenja vas in Občine Brežice, ter nam nameni prijazno dobrodošlico. »Kapelci« ponovno zaigrajo, nato pa zopet spregovori Bojana:

»Prvi maj smo Slovenci začeli praznovati že na začetku 20. stoletja, državni praznik pa je postal leta 1948. Praznovanje 1. maja se tradicionalno začne že na predvečer praznika, ko po naših krajih zagorijo kresovi. V prvomajsko jutro nas prebudijo budnice. Mesto Brežice so danes prebudili poskočni zvoki Gasilskega pihalnega orkestra Loče.« Po še eni »godbeni točki« Bojana napove »esperantsko točko«:

»Na mir, spoštovanje in boljše razumevanje pa opozarja tudi mednarodni jezik Esperanto. Prislunhimo recitaciji dveh pesmi Srečka Kosovela - Jutro na gori in Pesem v slovenskem in esperantskem jeziku, ki ju bosta ubesedila Anton in Reneja Mihelič, člana Združenja za esperanto Slovenije.«

Z Renejo s ponosom in z dežnikom nad glavo dvojezično prebereva omenjeni pesmi iz zbirke Kosovelovih pesmi *V zlatem čolnu / En la ora boato*, ki jo je v esperanto prevedel znani slovenski publicist, velik esperantist in naš prijatelj Vinko Ošlak.

Reneja, Anton in Bojana med nastopom (Foto R. R.)

Povezovalka Bojana nadaljuje z besedami o pomenu praznika dela in napove podžupanje občine Brežice

gospo Katjo Čamžar, ki prisotnim nameni prisrčen pozdrav in nekaj svojih spodbudnih misli o pomenu praznovanja tega mednarodnega praznika. Vsem zaželi prijetno druženje.

Zevnikova naposled zaključi z zahvalo vsem nastopajočim in ostalim za udeležbo, godbeniki in godbenice Pihalnega orkestra Kapele pa kljub slabemu vremenu poskrbijo za nadaljevanje prijetnega srečanja. Z Renejo še kar nekaj časa nameniva za prisrčen pogovor z mnogimi znanci, nato pa zadovoljna z uspešno opravljeno nalogo zapustiva prizorišče srečanja. **A.M.**

Iz dejavnosti EDM

El la agado de ESM

Predavanje o perunikah v esperantu

14. aprila 2016 je imel v prostorih mariborske mestne četrtne skupnosti Center na Meljski 37 predavanje o lepotah in vzgoji perunik naš član Izidor Golob. Prvotno je bil načrtovan prikaz maslenic, drugega rodu vrtnih trajnic, katerih slovenske sorte nosijo esperantska imena. Začetek cvetne sezone perunik pa je opravičil tudi spremembo tematike.

Zanimivo strokovno predavanje (Foto Z.K.)

Predavatelj se je poklicno ukvarjal z okrasnimi rastlinami, že desetletja dolgo je povezan z rastlinskim svetom. V tem času je ustvaril zbirko živih rastlin, ki je v ozki specializiranosti edinstvena na dokaj širokem zemljepisnem področju. Glavnino zbirke predstavlja več kot 450 sort perunik ter okoli 250 sort maslenic. Ob tem je Golob tudi mednarodno priznan žlahtnitelj

in v obeh botaničnih rodovih je nastalo precejšnje število sort, izstopajočih po dekorativni vrednosti in optimalni prilagojenosti našim gojitvenim razmeram.

Že v začetku je poudaril, da rod perunik zajema veliko število vrst v več sekcijah v katerih je komaj pregledno število sort. Slovensko ime je rod dobil po slovanskem bogu Perunu, strokovno ime Iris pa se nanaša na glasnico bogov z Olimpa, segajoč v grško mitologijo. V resnici pa perunike niso eksotika, saj nekaj botaničnih vrst samoniklo raste tudi v Sloveniji. Velika večina perunik je popolnoma prezimno trdnih in tokrat smo se ukvarjali izključno z njimi. To so torej vrtno trajnice, ki pa se glede na obliko podzemnih organov v grobem delijo na korenikaste in čebulne perunike. Zanimivo je, da vse vrste obstajajo v naravi izključno na severni polobli, na južno so prišle izključno po človekovi zaslugi. Če izvzamemo dekorativno vrednost perunik, kar je ob razvejanem globalnem tržišču tudi gospodarsko pomembno, iz korenin ene od vrst pridobivajo izvlečke za farmacevtsko in kozmetično industrijo.

Pri nas so po vrtovih najbolj razširjene bradate perunike, ki imajo svoje prednike v nekaj vrstah in prvih medvrstnih križancih. Sorte bradatih perunik se med seboj razlikujejo po višini cvetnih stebel, obliki in barvi cvetja ter mnogih drugih lastnostih. Novi barvni odtenki in barvne kombinacije v prefinjenih cvetnih oblikah se neprestano pojavljajo in vse skrivnosti genskih kombinacij očitno še ne bodo tako kmalu odkrite. Najlepše osebkje žlahtnitelji registrirajo kot sorte, te pa se ohranjajo z vegetativnim razmnoževanjem. V Sloveniji odbrane sorte imajo slovenska imena in nazadnje so bile pri *American Iris Society* registrirane tri sorte, ki zaradi posebno izrazitih podaljškov bradice sodijo v skupino tako imenovanih vesoljčkov. I.G.

Parada učenja in TVU v Mariboru

Stojnica EDM: Karmen Lešnik in Ana Ferrer Zdravec

V mariborskem programu **Tedna vseživljenjskega učenja** (TVU) je sodelovalo EDM z dvema prireditvama: s stojnico na Vetrinjskem dvoru v sredo 18. maja 2016 med 10. in 14. uro v okviru Parade učenja in s predstavitevijo društva v četrtek 19. maja ob 17. uri v **dvorani Mestne četrti Center na Meljska 37**. Več na spletišču <http://esperanto-maribor.si/>. M.V.

Iz dejavnosti ŽED

El la agado de FES

Letni občni zbor društva

Obveščamo vas, da bo zbor članov društva v soboto, dne 18. junija 2016 v Mariboru v prostorih Mestne četrti Radvanje, s pričetkom ob 11. uri, z naslednjim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika, ugotovitev sklepčnosti
2. Izvolitev organov zbora (delovno predsedstvo, zapisnikar in 2 overitelja zapisnika)
3. Poročilo o delu, finančno poročilo, razprava o poročilih, sprejem razrešnice organom ŽED
4. Volitve organov ŽED za obdobje 2016-2018
5. Plan dela in finančni načrt za leto 2016
6. Razno

Člani bodo vabilo prejeli po redni ali e-pošti.

Prijave za udeležbo pošljite na elektronski naslov: karl.kovac@amis.net ali na poštni naslov: Esperanto – ŽED, Varlovo naselje 2, 2000 Maribor ali na telefon: 041 909 266. Vljudno vabljeni!

Vodstvo ŽED Maribor

Aktivnosti v zadnjih nekaj mesecih

V petek 8. aprila smo člani ŽED Maribor obiskali Zgodovinski arhiv na Ptuj, kjer je bilo dan prej odprtje razstave *Z vlakom čez mejo / Vlakom preko granice* (novico o tem smo prebrali v časniku Večer). Pretežno slikovna razstava je rezultat dela projektne skupine šest slovenskih in hrvaških arhivov. Vodstvo Arhiva smo seznanili z našim delom in se spomnili nekdanje kar močne skupine esperantistov na Ptuj. Zanimiv izlet!

V društvu smo pripravili osveženo vsebino naše spletne strani www.fes.si in pričakujemo, da bo ob izidu teh *Informacij / Informoj* (kljub zapletom) prenovljena stran že dosegljiva.

Član društva se je udeležil zanimivega srečanja esperantistov na Lisci.

V sredo 18. maja sta se naši članici Adela in Ana udeležili prireditve TVU – Parada učenja in sodelovali na stojnici mestnega EDM na dvorišču Vetrinjskega dvora Maribor.

Medtem sta v istem času od 10. do 15. ure Jovan Mirkovič in Karlo Kovač na enaki prireditvi na Trgu kulture Murska Sobota v imenu ŽED na stojnici razstavljala esperantsko literaturo. Kar nekaj obiskovalcem sta posredovala informacije o Mednarodnem jeziku. Prireditve je predsednik ŽED popestril v kratkim intervjujem na odru (preko ozvočenja) in s pesmijo v esperantu z naše CD-jke.

Parada učenja - stojnica ŽED v Murski Soboti

V bližini Trga kulture stoji osrednja Knjižnica MS, zato smo izkoristili priliko in je Karlo njihovemu predstavniku B. Zveru za Knjižnico predal izvod našega učbenika ter se dogovoril za občasne stike. **K.K.**

Dankesprimio al FES Maribor

La dankemo al FES Maribor, esprimita de ZKD (Asocio de kultursocietoj) Lendava por la kunlaboro dum la aranĝo *Paskovoj kaj vino* inter la 17a kaj 20a de marto 2016

Komentiramo

Ni komentas

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Zadeva: vaš dopis št. 6040-11/2016-2 z dne 25. 3. 2016 in naš predlog

Spoštovani!

Zahvaljujemo se vam za odgovor na našo pobudo z dne 2. 2. 2016 za uvrstitev esperanta med obvezne izbirne predmete. Iz vašega odgovora žal sklepamo, da na področju pouka tujih jezikov vlada pomanjkanje strokovno utemeljene in splošno sprejete dolgoročne strategije in da tudi niste seznanjeni s preteklimi razmerami na področju pouka esperanta v šolskem sistemu. V tem smislu vam predlagamo, da upoštevate v nadaljevanju navedena dejstva in dokumente ter po potrebi skličete širši razgovor deležnikov, kjer lahko določimo vlogo esperanta kot obveznega izbirnega predmeta v tretjem triletju osnovne šole.

Protislovnost in pomanjkanje strategije sta razvidna iz množice izrazov kot *lingua franca*, moderni jeziki, svetovni jeziki, umetni jeziki, jeziki sosedskega naroda, jeziki avtohtonih manjšin. Predvsem izraz *lingua franca* je vprašljiv, nesprejemljiv in nerazumljiv ter zahteva posebno obravnavo. Pri tem so tudi priporočila Sveta Evrope ter naša Bela knjiga zgolj nekateri izmed dokumentov, potrebni širše obravnave z vidika človekovih pravic – poleg temeljne pravice do uporabe materinščine tudi pravice do enakopravnega mednarodnega sporazumevanja. Prav v času pereče ogroženosti slovenščine celo v Sloveniji je naloga strokovne in družbeno zavodne javnosti, da posveti poučevanju ter rabi materinščine in drugih jezikov na vseh ravneh od vrtca do doktorskega študija vso pozornost ter da prevzame odgovornost za odločitve, usodne za narodovo prihodnost.

Gibanje za mednarodni jezik esperanto je v svetu prisotno 129 let, v Sloveniji pa okrog 116 let. Pojavlja se ves čas kot gibanje za mir, kot ideja o enakopravnosti vseh ljudi in kot mednarodni načrtovani jezik. Njegovo vlogo tudi zelo dobro opredeljujeta dve resoluciji UNESCO-a. V Sloveniji je esperanto pred desetletji že imel status izbirnega predmeta (glej Učni načrt za fakultativne predmete, 3. zvezek, Zavod SRS za šolstvo, 1982), učitelji so se dopolnilno izobraževali na Pedagoški akademiji, izvedel se je med drugim triletni pedagoško didaktični eksperimentalni pouk v petih državah,

izvedel se je šolski program v štirih mešanih razredih z učenci iz petih držav in Zavod SRS za šolstvo je leta 1974 objavil samostojno poročilo o pouku esperanta. Esperanto se je tako pri nas kot v tujini dokazal kot odličen uvodni jezik pred poukom drugih tujih jezikov, kot izjemno racionalno sredstvo enakopravnega sporazumevanja, predvsem pa kot dragocen prispevek k razvoju strpne in enakopravne mlade osebnosti.

Zavedamo se, da so se časi, razmere in tudi metode pouka spremenili. Glede pouka tujih jezikov tako v Evropski uniji kot v Sloveniji so se kljub izboljšanim tehničnim možnostim razmere dokazljivo poslabšale, saj je razkorak med teorijo v dokumentih in diskriminacijo v praksi vse večji.

Primer OŠ Antona Ukmarja Koper in pouka esperanta v okviru interesne dejavnosti pa nam dokazuje, da so nove uspešne metode kot npr. »Duolingo« vredne naše in vaše pozornosti. Želimo torej z vašim sodelovanjem vzpodbuditi širšo obravnavo in iskanje možnosti za pouk esperanta kot obveznega izbirnega predmeta. Pri tem pa naj se med drugimi dokumenti upošteva tudi Nacionalni program jezikovne politike RS (2011-2016), kjer je esperanto vključen na področju pouka tujih jezikov v Sloveniji in na področju sporazumevanja znotraj Evropske skupnosti. Hkrati ne zavračamo vašega predloga za učenje esperanta na šolah v okviru razširjenega programa kot interesne dejavnosti, ki je primerna rešitev za prehodno obdobje in vzporedna oblika.

Predlagamo, da Zavod RS za šolstvo kot najbolj pristojna inštitucija v najkrajšem možnem času organizira posvetovalni sestanek vseh deležnikov (glej tudi spodaj obveščene organizacije), kjer bosta lahko zasnovana strategija in okvir za ponovno uvedbo esperanta v osnovne šole.

Lep pozdrav in uspešno delo!

Ljubljana, 10. 5. 2016

Predsednik ZES:
Janez Zadavec

V vednost:

- RS MIZŠ – Direktorat za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo
- RS MK – Služba za slovenski jezik
- Vlada RS – Služba vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
- OŠ Antona Ukmarja Koper
- SAZU - Svet za kulturo in identiteto prostora Slovenije

- Pedagoški inštitut
- UL - Pedagoška fakulteta
- UL - Filozofska fakulteta
- UL - Fakulteta za družbene vede
- Slovenska nacionalna komisija za UNESCO

Obvestila in vabila

Informoj kaj invitoj

Plakat UEA v slovenščini

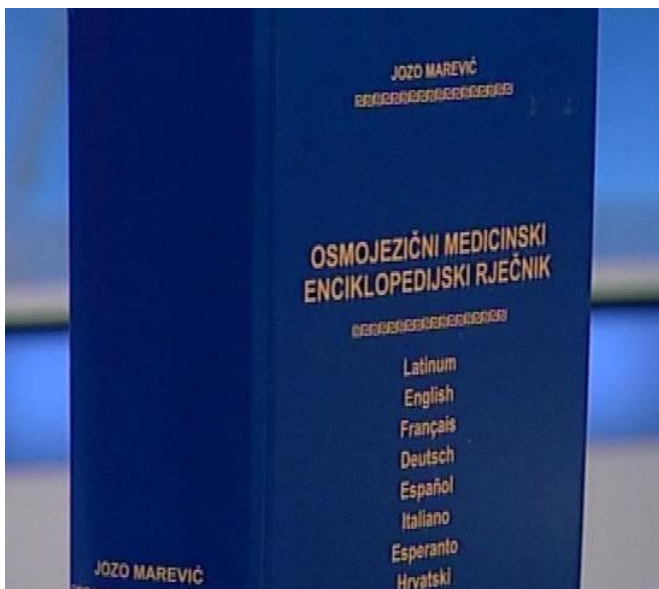
Plakat UEA v slovenščini. Na vrhu levo je logo UEA (Unio Esperantista) z napisom 'UNIO ESPERANTISTA'. V središču je velik naslov 'DAN ESPERANTA' v zeleni barvi. Pod njim je datum '26. julija 2016' v oranžni barvi. Spodaj je fotografija skupine ljudi, ki držijo zastavo Esperanta, s podpisom 'Mednarodni kongres esperantistov, Bandung, Indonezija'. Na dnu plakata je napis 'Pravična komunikacija' in QR kod. Na desni strani je napis 'Naučite se esperanta: www.lernu.net'. Na dnu plakata je napis 'MEDNARODNI JEZIK' in spletni naslovi: 'O jeziki: www.lingvo.info' in 'O mednarodni komunikaciji: www.esperanto.net | www.uea.org'.

Renato Corsetti je poslal slovenskim esperantistom preko Yahoogroups.com našo jezikovno enačico propagandnega plakata UEA. Zraven je zapisal, da je uspeh akcije v naši državi odvisen od nas samih, kako bomo o dnevu esperanta obveščali neesperantiste preko fejsbuka, elektronske pošte, spletnih strani ali papirnih kopij. **O.K.**

Esperantski izrazi s področja medicine

Meseca aprila letos je bil izdan osemjezični medicinski enciklopedični slovar avtorja Joza Marevića iz Velike Gorice. Založba Mark iz Velike Gorice je na 3.200 straneh v velikosti 21x30 cm, predstavila približno 50.000

besed, izrazov in kratic iz področja medicine v naslednjih jezikih: latinskem, hrvaškem, angleškem, nemškem, francoskem, italijanskem, španskem in tudi v esperantu. Prof. Jozo Marevič ni samo znanstvenik, ampak je aktiven tudi esperantist. Intervju Davorja Klobučarja z avtorjem slovarja v hrvaščini in v prevodu v esperanto si lahko preberete na spletišču hrvaške zveze za esperanto KEL z uporabo te povezave: http://www.esperanto.hr/agado_oklingva.htm. **M.V.**

Veliko modrosti v modrih platnicah

Dogodki v letu 2016

S spodnjimi termini želimo opozoriti naše članstvo in druge prijatelje esperanta na načrtovane prireditve in obletnice do konca leta 2016. Tedaj bodo možna srečanja in spremljanje nastopov naših društev in sekcij v javnosti. Vsi datumi in ure še niso potrjeni, priporočamo pa, da si rezervirate čas in se med seboj dogovorite za obisk teh dogodkov.

- 18. junij Letni občni zbor ŽED (Četrtna skupnost Radvanje v Mariboru, začetek ob 11. uri)

- 23. – 30. julij 101. Svetovni kongres v Nitri na Slovaškem: <http://www.nitra2016.sk/>
- 26. julij Dan esperanta (kakšen izlet bo dobrodošel!)
- 27. avgust Bogračfest Lendava (kontakt: Jovan Mirkovič, ŽED)
- 11. september Srečanje na tromeji na Peči nad Radečami
- 13. september Obletnica ED Maribor (glej <http://esperanto-maribor.si/dejavnost-drustva/>)
- 26. september Evropski dan jezikov (termini prireditev po vsem svetu, prijave in informacije na spletišču <http://edl.ecml.at>)
- 15. december Zamenhofov dan, Dan esperantske knjige (10. do 17. december: termini za proslave)

Dopolnitve in spremembe tega pregleda prireditev sporočajte na info@esperanto.si, da jih bomo lahko z okrožnicami in objavami na spletnih straneh ter na fejsbuku posredovali vsem zainteresiranim. **O.K.**

Članarine ZES in EDL

Letna članarina ZES za individualne člane je 12 € za zaposlene, 6 € za študente, upokojence in brezposelne ter 0 € za mlade do 18. leta. Članarino ali prostovoljne prispevke lahko plačate na srečanjih in sestankih ali na poslovni račun ZES pri Delavski hranilnici d.d. Ljubljana št. SI56-6100-0001-2538-761 z obrazcem UPN. Kot kodo namena vpišete »char« in namen plačila: »priimek, članarina in ustrezno leto oz. obdobje«. Pri referenci vpišete kodo SI99, ostalo pa pustite prazno.

Letna članarina ED Ljubljana znaša po novem 12 € za zaposlene, 6 € pa za brezposelne, upokojence in študente. Članarino ali prostovoljne prispevke lahko plačate na srečanjih in sestankih ali na poslovni račun EDL pri Delavski hranilnici d.d. Ljubljana št. SI56-6100-0000-1703-764. Glejte še navodilo za izpolnitev obrazca v zgornjem odstavku. **O.K.**

INFORMACIJE / INFORMOJ izdaja / eldonas Zdrženje za esperanto Slovenije / Slovenia Esperanto-Ligo, Štefanova 9, SI-1000 Ljubljana, Slovenija / Slovenujo. <http://www.esperanto.si>. Matična št. / kodnumero 1205226. ID za DDV / n-ro por AVI: 93737777. Poslovni račun / bankkonto: IBAN SI56 6100 0001 2538 761 pri / ĉe Delavska hranilnica d.d.. (Swift-kodo: HDELSI22). Uredil / redaktis Ostož Kristan, lektoriral / kontrollegis Tomaž Longyka.

ISSN 2385-992X Naklada / eldonkvanto: 60

ISSN 2385-9628 URL: <http://www.esperanto.si/eo/bulteno-informacije-informoj-0>